

Viks skolasplan för arbetet mot
kränkande behandling och
främjande av likabehandling

2019-2020

Plan mot kränkande behandling och främjande av likabehandling

Enhetens namn: Viks skola

Planen omfattar: fritidshem, förskoleklass, grundskola år 1-6

Planen är upprättad: sept-okt 2019 Planen

gäller till: okt 2020

Innehåll

<u>1 Planens syfte</u>	<u>4</u>
<u>2 Vad är diskriminering, trakasserier och kränkande behandling?</u>	<u>5</u>
<u>3 Enhetens vision</u>	<u>6</u>
<u>4 Barn/elevs delaktighet</u>	<u>6</u>
<u>5 Information och delaktighet om planen</u>	<u>6</u>
<u>6 Redovisning och utvärdering av föregående års åtgärder/insatser</u>	<u>7</u>
<u>7 Främjande arbete</u>	<u>8</u>
<u>8 Kartläggning</u>	<u>12</u>
<u>8.1 Redovisning av resultat och analys av kartläggningen – upptäckta risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling</u>	<u>13</u>
<u>9 Förebyggande arbete - Mål och åtgärder för det kommande året</u>	<u>14</u>
<u>10 Akuta situationer</u>	<u>17</u>
<u>10.1 Anmälan</u>	<u>16</u>
<u>10.2 Kränkning personal – barn/elev</u>	<u>17</u>
<u>10.3 Utredning av kränkande behandling eller trakasserier</u>	<u>18</u>

1 Planens syfte

Planens syfte är att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling i förskola och skola. Förskolan och skolan ska arbeta för alla människors lika värde. Planen mot kränkande behandling och främjande av likabehandling ska utgå från skollagen (2010:800) och diskrimineringslagen (2008:567). Planen ska skapa en trygghet och tydlighet för barn, elever, föräldrar och personal så att man tydligt kan se och agera efter lagarnas intentioner. Det ska finnas en aktuell plan för varje skolform.

Till dig som är barn/elev

Förskolan/skolan ska vara fri från kränkningar, trakasserier och diskriminering. Det finns skrivet i skollagen och diskrimineringslagen. I Barnkonventionen står det att alla barn har samma rättigheter och lika värde – barnets bästa ska alltid komma i första rummet.

Förskolan/skolan som du går i har en skyldighet att arbeta för att uppnå detta. Om du känner dig utsatt för mobbing, diskriminering, trakasserier, kränkande behandling, hot eller våld ska du kontakta en vuxen som du känner förtroende för. Det gäller också dig som känner någon som blir utsatt.

Till dig som är vårdnadshavare

Om du misstänker att ditt barn eller något annat barn utsätts för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering – *kontakta ditt barns mentor, förskolechef/rektor eller annan utsedd person.*

Om du misstänker att ditt barn utsätter andra för kränkande behandling ber vi dig göra klart för ditt barn att det inte är ett acceptabelt beteende och att du själv tar avstånd från beteendet. Vi hoppas också att du meddelar ditt barns mentor om misstankarna.

Kontaktuppgifter för vårdnadshavare:

Mentor

Trygghetsteamet vik-s_Vikstrygghetsteam@edu.varmdo.se

Rektor Victoria Ekman victoria.ekman@varmdo.se

Bitr rektor ann-sofie.moring@varmdo.se

Bitr rektor maggi.stjerna@varmdo.se

Kontaktuppgifter för elever:

Mentor

Trygghetsteamet vik-s_Vikstrygghetsteam@edu.varmdo.se

Rektor Victoria Ekman victoria.ekman@varmdo.se

Bitr rektor ann-sofie.moring@varmdo.se

Bitr rektor maggi.stjerna@varmdo.se

Om du känner bättre förtroende för en annan vuxen kan du vända dig till denne.

2 Vad är diskriminering, trakasserier och kränkande behandling?

Kränkningar av barns värdighet kan förekomma i form av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Diskriminering innebär att ett barn missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier är ett handlande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Sexuella trakasserier behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan samband med en diskrimineringsgrund i diskrimineringslagen, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Mobbning är ett exempel. Både förskolepersonal/skolpersonal och barn/elever kan göra sig skyldiga till kränkande behandling/trakasserier.

Varje kommun har enligt skollagen och diskrimineringslagen en skyldighet att skydda barn och elever mot diskriminering, trakasserier och kränkningar.

De sju diskrimineringsgrunderna:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Kränkningar kan vara:

- Fysiska – till exempel slag eller knuffar
- Verbala – till exempel hot eller nedvärderande språkbruk
- Psykosociala – till exempel att utsättas för utfrysning eller ryktesspridning
- Textburna eller bildburna – till exempel via sociala medier

Elever som upplever sig ha blivit kränkt måste tas på allvar!

I Värmdö kommun finns antagna riktlinjer för arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

3 Enhetens vision

Viks skola ska vara en skola för alla.
Trygghet är en förutsättning för inläring och samspel.
Här vill vi att alla ska trivas och känna sig trygga.

Vår vision är att varje elev:

- Vågar vara sig själv
- Vågar vara delaktig
- Känner sig sedd
- Vågar lyckas och vågar misslyckas
- Känner att det finns någon att vända sig till.
- Ser och hjälper till att lösa konflikter eller vet hur man kan få hjälp med konflikter när så behövs

4 Barn/elevs delaktighet

Varje höst har skolan en trygghetsvecka som uppstart på läsåret och trygghetsarbetet. Det som framkommer från eleverna under samtal och övningar bildar en del av underlaget till planen. Med alla elever genomförs en trygghetspromenad, där eleverna får berätta om trygga och otrygga platser och vad som i så fall händer på de platserna.

Klasserna F-6 gör en SWOT-analys, där man beskriver gemensamma styrkor, svagheter/svårigheter, möjligheter och hot.

Fritids genomför på hösten en enkät med frågor som berör trygghet.

Allt detta bildar en bas för planen, vad skolan behöver arbeta med under det kommande läsåret. När planen är färdig arbetar man med den i alla klasser.

Under våren genomför skolan en anonym trygghetsenkät för elever 1-6 för att få information om det vuxna kanske inte ser, eller som kanske ingen berättat.

5 Information och delaktighet om planen

När?	Hur?	Ansvar för information
Hösttermin, tidigt	Information om läroplanens värdegrund och basen i skolans plan på allpersonalkonferens.	Skolledning
September	Läroplanens värdegrund och basen i planen kommuniceras på föräldramöte.	Skolledning
Oktober	Arbetslag och skolledning arbetar med det inkomna underlaget till planen. Planen färdigställs och kommuniceras i klasserna, i arbetslagsmöten och på föräldraråd.	Arbetslagsledare Skolledning Mentorer
Oktober	Planen läggs ut på hemsidan	Skolledning

	Trygghetsteam
--	---------------

6 Redovisning och utvärdering av föregående års åtgärder/insatser

Förskolan/skolan ska aktivt arbeta för att främja likabehandling och motverka kränkande behandling. Arbetet ska syfta till att förstärka respekten för allas lika värde och utgå från alla diskrimineringsgrunderna. Arbetet ska riktas mot alla och vara en naturlig del i förskolans/skolans vardag.

Redovisning av föregående års insatser för det främjande och förebyggande arbetet mot kränkande behandling.

Redovisning av föregående års insatser för det främjande och förbyggande arbetet mot diskriminering och trakasserier.

Åtgärd/insats	Resultat av utvärdering
En mer förberedd och medveten skolstart. Hur möter vi eleverna så att alla har en chans att lyckas och trivas?	Lyckades väl, gemensam planering en framgångsfaktor.
Öka vårt förebyggande arbete vad gäller kränkningar och värdegrund, elevers känsla av trygghet och att t.ex våga berätta "dåliga hemligheter" Arbeta fortlöpande med värdegrundsövningar, demokrati, "känna ja-känna nej", "Stopp, min kropp!" mm. Ökad personalstyrka under en period. Inte fler än två klasser per fritidsgrupp F-3.	Värdefullt och viktigt. Uppmärksamma framgent om det finns grupper där arbetet inte görs. Önskemål att Trygghetsteamet ska ha en mer framträdande och stödjande roll. Personalförstärkningen upplevdes nödvändig och viktig.
Föreläsning för all personal gällande hur man gör när elever berättar om "svåra händelser"	Uppskattad föreläsning, innehållet upplevdes tungt men givande för fortsatt arbete.
Personalfortbildning om maktlekar.	Lärorikt, viktigt att ha ögon på, bl.a när stora och små möts i lekar.
Anonym enkät vt -19. Att kränkningar, ej självvald ensamhet, "det vi inte ser", mobbning, fångas upp och kan arbetas med..	Uppskattad enkät bland elever och föräldrar, vissa frågor behöver omformuleras. Visade generellt att skolans elever upplever sig sedda och trygga. Vi behöver tydliggöra uppföljningen av enkäten. Önskemål om föräldramöte åk 4 om nätvanor och nätfaror.
För eleverna bättre övergångar under skoldagen och vid lärarbyte/stadiebyte, tydligare övergångsplaner.	Personalen upplever en ökad medvetenhet, att man mer förstår problematik kring övergångar, bättre planerar för och pratar med varandra om hur man kan "bädda" för att elever ska lyckas.
Ett mer aktivt Trygghetsteam som leder fortlöpande och förebyggande arbete med trygghet och värdegrund, följa upp kränkningar på ett mer effektivt sätt.	Trygghetsteamets roll behöver förstärkas lå 19/20.

Tid för samplanering lärare-fritids.	Lyckades i de flesta fall.
Ökad fadderverksamhet där stora och små möts	Genomfördes mellan vissa klasser och i vissa hus.
Fotbollsfri dag med varierade aktiviteter på Viks arena. Vuxna inne på planen	Organiserad fadderverksamhet införs lå 19/20
Rätten att vara den man är, allas lika värde Fortsatt arbete i klasser och på fritids om att "Olika är bra" samt personalfortbildning vad gäller inkluderande lärmiljöer.	Blandade reaktioner. Beslut att fortsätta lå 19/20. Ökad gemensam förståelse och gemensamma begrepp bland personalen upplevdes viktigt och utvecklande.

7 Främjande arbete

Hela Viks skolas främjande arbete

Vi vet att trygghet och inflytande är grunden för barns lärande och utveckling. Alla barn är unika och har olika förutsättningar och erfarenheter. Barn är aktiva, sökande och skapande. Detta är en ledstjärna för all verksamhet på Viks skola. Vi har därför en inriktning som särskilt betonar kulturens betydelse för elevernas lärande. Genom skapande verksamhet i det vardagliga skolarbetet i en kreativ atmosfär stärker vi självförtroendet, jämställdheten och samarbetsförmågan, ger möjlighet till många sätt att uttrycka sig och förstå andra samt skapar en stabil grund för att eleverna ska kunna tillägna sig kunskaper och träna olika förmågor och färdigheter.

Viks skolas kulturprojekt är ett sätt att ständigt arbeta med och levandegöra demokratiska värden och utforska och gestalta sina egna och andras på skolan och i världen tankar, funderingar och situation.

Viks skola bedriver ett ständigt pågående aktivt arbete för att förhindra och motverka alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. I förskoleklass, på fritids och i skolan samtalar, läser, skriver vi om samt skapar och tar del av föreställningar med teman som vill främja elevernas lika rättigheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning.

Vi arbetar i alla verksamheter för att vara lyhörda för vad elever pratar om och är med om på nätet såväl som inom skoltid. Vill vi också uppmuntra till att elever vågar berätta.

Vi tror att alla berikas av ett inkluderande förhållningssätt. Vårt mål med att utveckla arbetet med inkluderande lärmiljöer är att all undervisning och de miljöer som erbjuds i klassrummet och på fritidshemmet är anpassade för att tillgodose varje elevs förutsättningar. Vi vill ge våra elever möjlighet att förstå varandras olikheter och behov för att kunna vara en del av det demokratiska samhället på väg mot ökad jämlikhet.

All verksamhet ska präglas av delaktighet, sammanhang, ett demokratiskt klimat och en kommunikation där olikheter ses som naturliga och en tillgång.

Vi vill ha ett Trygghetsteam som både arbetar förebyggande, främjande och med enskilda händelser vad gäller diskriminering, trakasserier och kränkningar.

Vi har en skolpsykolog som deltar i Elevhälsoteamets arbete, som handleder och utbildar personal i förebyggande och främjande trygghetsarbete, men också vad gäller förhållningssätt/ enskilda händelser.

Vårt mål är att varje elev

kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter,

har kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter,

respekterar andra människors egenvärde,

tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling, samt medverkar till att hjälpa andra människor,

kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen

(ur Lgr -11)

Gemensamma insatser F-klass, grundskola, fritidshem

Mål med insatser	Konkret insats	Ansvarigt/idsram	Utvärdering/ansvarig	Personal/barns/elevs delaktighet
En trygg skolstart för alla	Trygghetsveckor i samband med skolstart	Arbetslagen veckorna 36-37	sept skolledning/ Trygghetssteam	SWOT-analyser, trygghetspromenader, samarbetslekar/ övningar med faddrar, i klasserna i husen
Lätt att hitta vuxna när eleven behöver hjälp, lätt för de vuxna att se varandra bl.a för att sprida sig över skolgården	Rast-och bussvärdar bär neongula västar/jackor	Helår	juni skolledning	
Upplevelse av gemenskap och delaktighet, lära känna andra klasser	Gemensamma sångsamlingar, skoljogg mm F-6	Pr estlärare kontinuerligt under läsåret	Skolledning	Deltagare, initiativtagare, presentatörer, medverkande
Att yngre inte ska känna rädsla för äldre, att små och stora ska kunna samarbeta och hjälpas åt	Fadderverksamhet åk F-36, 1-4, 2-5	Klasslärare , kontinuerligt under läsåret	Skolledning	Föreslår och planerar gemensamma aktiviteter, utvärderar

Ökad förståelse och respekt för andra, ökad samarbetsförmåga och förmåga till samverkan i lek och lärande	Aktivt arbeta med lekar, samtal och övningar där man tränar samarbete, respekt för andra, att förstå och kunna hantera egna och andras känslor, se olikheter som en tillgång	Alla pedagoger, kontinuerligt under läsåret	Skolledning	Föreslår och planerar gemensamma aktiviteter, utvärderar
Elever som är trygga i samspel och lärande	Nära samarbete med föräldrar, ibland tillsammans med elev, genom kontinuerlig	Alla pedagoger, kontinuerligt under		Initiativtagare
	kontakt alltefter elevens behov	läsåret		
Att alla pedagoger runt eleverna ska komma överens om, vara medvetna om och ha beredskap för ev. förhållningssätt/anpassningar/åtgärder vad gäller elever i behov av extra uppmärksamhet eller stöd	Kontinuerliga gårdsmöten där elevernas trygghet är en stående punkt	Gårdsledare och arbetslagsledare, kontinuerligt under läsåret	Skolledning	

Förskoleklass

Mål med insatser	Konkret insats	Ansvarig/tidsram	Utvärdering/ansvarig	Personal/barns /elevers delaktighet
Att eleverna får uppleva demokrati och tränas in i vårt demokratiska samhälle, förståelse för andra	Demokratiska arbetsformer i undervisningen som främjar elevernas delaktighet, ha regelbundna klassråd och husråd	Förskoleklass lärare, kontinuerligt under läsåret	Förskoleklass lärare	

För eleven trygga och smidiga övergångar	Ha en kontinuerlig dialog med förskolan inför övergången till förskoleklass Samverkan och överlämning med mottagande lärare inför åk 1	Förskoleklass lärare, vår, uppföljning höst	Skolledning	
--	---	---	-------------	--

Grundskola

Mål med insatser	Konkret insats	Ansvarig/ tidsram	Utvärdering/ ansvarig	Personal/barns /elevers delaktighet
Att eleverna får uppleva demokrati och tränas in i vårt demokratiska samhälle, förståelse för andra	Demokratiska arbetsformer i undervisningen som främjar elevernas delaktighet, ha	Alla lärare, kontinuerligt under läsåret	Alla lärare	
	regelbundna klassråd, husråd, elevråd och restaurangråd			
För eleven trygga och smidiga övergångar	Ha överlämningsmöten och uppföljningsmöten mellan ny och gammal personal vid lärarbyte inom enheten ha överlämningsmöten med mottagande skolor vid övergång åk 6 -7	Planering skolledning, vår och höst	Skolledning	
Trygga elever vid samtalen, att eleven upplever sig som ägare av sitt lärande och samtalet som positivt och givande	Elevedda utvecklingssamtal	Mentorer, höst och vår	Skolledning	Eleven förbereder samtalet, mentorer stöttar

Fritidshem

Mål med insatser	Konkret insats	Ansvarig/ tidsram	Utvärdering/ ansvarig	Personal/barns /elevers delaktighet
Att berika och bredda elevernas sociala kompetens och utveckling genom att alla elever får tillgång till fritidspersonal ens särskilda kunskaper och fritidspedagogikens arbetssätt	FRIS, halvklasstimmar med fritidspersonal under skoldagen	Fritidspersonal, hela året.	Skolledning/fritids utvecklingsgrupp	Via utvärderingar/enkäter
Att eleverna får uppleva demokrati och tränas in i vårt demokratiska samhälle, förståelse för andra	Fritidsråd på våra fritids	Fritidspersonal, helår	Skolledning/ fritids utvecklingsgrupp	Via utvärderingar/enkäter
Trygg, rolig och utvecklande rast	Erbjuda rastverksamhet, rastlek	Fritidspersonal, helår	Skolledning/fritids utvecklingsgrupp juni	Via fritidsråd mm

8 Kartläggning

Förskoleklass

- September** Kartläggningar i form av Trygghetspromenader och SWOT-analyser med eleverna. Skolledningen påminner och sammanställer.
- Oktober** Personalen i arbetslagen tar fram åtgärder på arbetslags-och skolnivå.

Grundskola

- September** Kartläggningar i form av Trygghetspromenader och SWOT-analyser med eleverna. Skolledningen påminner och sammanställer.
- Oktober** Personalen i arbetslagen tar fram åtgärder på arbetslags-och skolnivå.
- Mars** Anonym trygghetsenkät bland eleverna. Trygghetsteamet ansvarar.

Fritidshem

- September** Delaktighet i kartläggningar i form av Trygghetspromenader och SWOTanalyser sammanställer. Skolledningen påminner och

Oktober

Enkät fritidshem bl.a. med frågor om trygghet. Utvecklingsgruppen fritids ansvarar.

Mars

Personalen i arbetslagen tar fram åtgärder på arbetslags-och skolnivå.

Anonym trygghetsenkät bland eleverna. Trygghetsteamet ansvarar.

8.1 Redovisning av resultat och analys av kartläggningen – upptäckta risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Förskoleklass

Slutsatser från kartläggningen:
Där många elever möts (matsal, Viks arena) eller när många stora går förbi kan de små uppleva att det är lite läskigt bl.a p.g.a höga ljud
Vid rutschkanan kan det av yngreelever upplevas som otryggt
Bilden i stort är att våra elever känner sig trygga

Grundskola

Slutsatser från kartläggningen:
Som otrygga platser nämns: Viks arena (det kommer bollar på en utanför, en del bråk) Rutschkanan (puttar, önskar fler vuxna, bråk vid röda huset) Övergångsstället
Svårigheter i klasserna kan handlar om att lyssna på varandra, räcka upp handen, vänta på sin tur “Fula ord” förekommer
När man känner oro är det för att bli retad, att någon ska säga något elakt, ensamhet, äldre barn, vuxna som inte lyssnar/går att lita på
Som styrkor nämns ofta att man upplever klasskompisarna som snälla, hjälpsamma, inbjudande mot varandra bra på att samarbeta och att man jobbar bra/vill lära/är nyfikna
Bilden i stort är att våra elever känner sig trygga

Fritidshem

Slutsatser från kartläggningen:
Som otrygga platser nämns Viks arena och rutschkanan
Nästan alla upplever sig alltid ha någon att leka med
Nästan alla upplever att det alltid finns en vuxen de kan prata med
Bilden i stort är att eleverna känner sig trygga

9 Förebyggande arbete - Mål och åtgärder för det kommande året

Alla förskolor/skolor ska arbeta förebyggande och på så sätt avvärja att risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling uppstår. Det förebyggande arbetet ska utgå från de riskfaktorer som visat sig i verksamhetens kartläggning.

Förskoleklass

Konkret åtgärd	Mätbart mål för åtgärden	Ansvarig/tidsram	Utvärdering/ansvarig	Personal/barn/ elevs delaktighet
Ökad närvaro och uppmärksamhet av rastvärdar vid rutschkanan med omgivning	Ökad trygghet, färre bråk/ någon som gör illa sig	Förskoleklasspersonalen ht -19	Gårdsledare/arbetslagsledare/trygghetsteam	
Ökad närvaro och uppmärksamhet av rastvärdar vid Viks arena	Ökad trygghet, färre bråk/ "fula ord"	Förskoleklasspersonalen ht -19	Gårdsledare/arbetslagsledare/trygghetsteam	
Återinförande av "10 tysta minuter" fr.o.m ingången i hallen matsalen	Större lugn och upplevelse av trygghet	Gårdsledare ht -19	Gårdsledare/arbetslagsledare/trygghetsteam	

Grundskola

Konkret åtgärd	Mätbart mål för åtgärden	Ansvarig/tidsram	Utvärdering/ansvarig	Personal/barn/ elevs delaktighet
Ökad närvaro och uppmärksamhet av rastvärdar vid rutschkanan med omgivning	Ökad trygghet, färre bråk	Gårdsledare höst -19	Gårdsledare/arbetslagsledare/trygghetsteam	
Ökad närvaro och uppmärksamhet av rastvärdar vid Viks arena	Ökad trygghet, färre bråk/ "fula ord"	Gårdsledare höst -19	Gårdsledare/arbetslagsledare/trygghetsteam	
Ta upp frågan om upplevda hot och oroliga ställen på elevråd och husråd	Bättre förstå, anpassa åtgärder, kunna följa upp	Gårdsledare/arbetslagsledare höst -19 uppföljning vår -20	Gårdsledare/arbetslagsledare/trygghetsteam	

Återinförande av "10 tysta minuter" fr.o.m. ingången i hallen matsalen	Större lugn och upplevelse av trygghet	Gårdsledare höst -19	Gårdsledare/arbetslagsledare/trygghetsteam	
--	--	----------------------	--	--

Fritidshem

Konkret åtgärd	Mätbart mål för åtgärden	Ansvarig/tidsram	Utvärdering/ansvarig	Personal/barn/elevs delaktighet
Ökad närvaro och uppmärksamhet av rastvärdar vid rutchkanan med omgivningar	Ökad trygghet, färre bråk/någon som gör illa sig	Fritidspersonalen ht -19	Fritidspersonalen ht -19	
Ökad närvaro och uppmärksamhet vid Viks arena av personalen eftermiddagstid	Ökad trygghet, färre bråk/ "fula ord"	Fritidspersonalen ht -19	Fritidspersonalen ht -19	

10 Akuta situationer

10.1 Anmälan

Personal är skyldig att göra en anmälan vid kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten. Anmälan ska göras i det digitala systemet DF Respons. Förskolechef/rektors samt huvudmannen informeras om anmälan via DF Respons.

Anmälningskyldigheten gäller även om ett barn/elev upplever sig utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling av någon i personalen.

Det ska inte göras någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan den anmäls i DF Respons.

Tips om diskriminering och kränkningar kan lämnas anonymt i brevlådan vid ingången till expeditionen. Representant för Trygghetsteamet tömmer lådan.

Vid misstanke om diskriminerande eller kränkande behandling används en modell som bygger på följande steg:

1. Anmälan till Trygghetsteamet
2. Trygghetsteamet kontaktar klasslärare för mer information om den utsatta/förövaren. Anmälan i DF respons.
3. Teamet möts och gör en kartläggning genom enskilt samtal med den utsatta och därefter med den som trakasserar/kränker. Samtalen bygger på varsamhet och utförs alltid av två representanter från Trygghetsteamet. Syftet med samtalet med den som trakasserar/kränker handlar om att vägleda till ökad självinsikt om det felaktiga i att utsätta andra för kränkande behandling. Samtalet ska inte skuldbelägga eller moralisera över person eller beteende utan just leda till insikt.
4. Vårdnadshavare till både den utsatta och den som utsätter skall alltid informeras skyndsamt som samtalen påbörjas. Rektor informeras vid ärendets början och avslutande.
5. Uppföljningsmöte hålls efter 1-2 veckor för att kontrollera att den kränkande behandlingen har upphört. Samtal sker först med den utsatte och sedan med den eller dem som utfört kränkningen. Samtliga vårdnadshavare informeras.
6. Ytterligare samtal görs vid behov.

Om den kränkande behandlingen inte upphör

Om teamet inte lyckas eller om problemet är av den art att teamet inte kan arbeta vidare med fallet ska Elevhälsoteamet (EHT) ta över ansvaret. Elevhälsoteamet gör en ny kartläggning och nya åtgärder beslutas enligt följande steg:

- Elevvårdskonferens med elevvårdsteam och föräldrar
- Eventuell anmälan till sociala myndigheten och/eller polis.

Rutin för hur personal som fått kännedom om diskriminering/trakasserier/kränkning gör en anmälan:

Anmälan görs via DF Respons. När anmälan görs får förskolechef/rektor och huvudman direkt en notifiering.

Rutin för hur förskolechef/rektor anmäler diskriminering/trakasserier/kränkning till huvudmannen:

När anmälan görs i DF Respons får huvudmannen direkt en notifiering.

10.2 Kränkning personal – barn/elev

Rutin om anställda diskriminerar/trakasserar/kränker barn/elever:

Personal som får kännedom om att en anställd diskriminerar/trakasserar eller kränker barn/elever ska vända sig till förskolechef/rektor. Förskolechef/rektor gör anmälan/utredning i DF Respons.

Akuta situationer

För att få en akut situation att upphöra får förskolechefen/rektorn och personal vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra barn/elever trygghet. Kravet på utredning gäller även i riktigt akuta lägen. En sådan utredning måste ske snabbt genom att personalen gör bedömningar på plats. Det är angeläget att det finns rutiner för hur verksamheten ska ge de inblandade möjlighet att bearbeta det inträffade och få stöd.

Rutin för akuta situationer

Det kortsiktiga målet i ett akut läge är att lugna ned situationen; att avbryta skeendet genom att till exempel sära på elever, avleda uppmärksamhet, samt deeskalera situationen om någon är våldsam, aggressiv eller på annat sätt utagerande. Detta är viktigt både för att skydda den/de utsatta och för att situationen inte ska förvärras genom att den som utsätter annan/andra för kränkningar/trakasserier upplever sig ännu mer stressad, utmanad, uppvarvad, trängd etc.

1. Personal upptäcker/får kännedom om akut situation.
Bedömer om situationen kan klaras på egen hand eller om hjälp behövs. Ber i så fall snarast en elev att hämta annan/andra vuxna.
2. Personal går med bibehållet lugn och tydlighet in i situationen och gör sitt bästa för att avvärja den.
3. Så långt det är möjligt bör den personal som känner den utagerande eleven bäst vara den som kommunicerar och agerar med denne. Andra vuxna fokuserar på den/de utsatta (och övriga elever).
4. Generella principer när det gäller hur personal bör förhålla sig i en situation som präglas av verbal eller fysisk aggressivitet:
 - Sträva efter en lugn (och inte arg) röst samt ett lugnt kroppsspråk(undvik häftiga rörelser, närkontakt, ögonkontakt etc. med en uppjagad elev)
 - Avled/avbryt så konkret och fort som möjligt.
 - Undvik verbal argumentation med den utagerande eleven. Ställ inte frågor utan berätta vad som ska hända och var tydlig med vad som gäller.
 - Gör en riskbedömning som i första hand ser till att undvika att människor kommer till skada, och i andra hand att material, inredning etc. skadas.

Alla former av efterbearbetning av situationen hör inte till den akuta situationen.

10.3 Utredning av kränkande behandling eller trakasserier

Syftet med att utreda är att få tillräckligt med information och kunskap om situationen för att bedöma vilka åtgärder som måste vidtas för att få trakasserier eller kränkande behandling att upphöra. Varje händelse som förskolan/skolan får kännedom om ska utredas skyndsamt. I Värmdö kommun ska utredningen dokumenteras i DF Respons och slutföras inom en månad. Även utredning, uppföljning och eventuella åtgärder följs upp i systemet.